

نمایندگان معلمین در شورای عالی آموزش و پرورش

علی اصغر فانی

در یادداشت قبلی اشاره‌ای به تاریخچه شکل‌گیری شورای عالی داشتیم. با وظایف و اختیارات آن آشنا شدیم. در این یادداشت می‌خواهیم با ترکیب و اعضای شورا آشنا شویم. در ماده 9 قانون تشکیل شورای عالی آمده است. تعداد اعضای رسمی و پیوسته 22 نفر به شرح زیر است:

- 1- رئیس‌جمهور
- 2- وزیر آموزش و پرورش
- 3 و 4 و 5 و 6 و 7- وزیر علوم و تحقیقات و فناوری، فرهنگ و ارشاد اسلامی، بهداشت، درمان و آموزش پزشکی، جهاد کشاورزی، صنایع و معادن و در غیاب آنها یکی از معاونین.
- 8- رئیس سازمان برنامه و بودجه و در غیاب وی یکی از معاونین به عنوان نماینده ثابت.
- 9- دبیرکل شورای عالی آموزش و پرورش
- 10- یک نفر مجتهد آشنا به مسائل تعلیم و تربیت به انتخاب شورای عالی حوزه علمیه قم.
- 11- رئیس سازمان آموزش فنی و حرفه‌ای کشور
- 12 و 13 و 14- سه نفر از اعضای هیات علمی در رشته‌های مدیریت آموزشی، برنامه‌ریزی درسی و روان‌شناسی
- 15 و 16 و 17- سه نفر مطلع و صاحب‌نظر در هر یک از رشته‌های علوم پایه و فنی و مهندسی و علوم انسانی
- 18 و 19 و 20- سه نفر صاحب‌نظر از نمایندگان معلمان یا مدیران مدارس از هر یک از دوره‌های تحصیلی به انتخاب شورای معاونین وزارت
- 21- رئیس پژوهشکده تعلیم و تربیت وزارت آموزش و پرورش
- 22- یکی از مدیران کل آموزش و پرورش استان‌ها به انتخاب مدیران کل استان‌ها

در دولت دوازدهم در اجرای بندهای 18 و 19 و 20 یعنی انتخاب سه نماینده معلمین یا مدیران، ابتکاری شکل گرفت و معلمین سراسر کشور نمایندگان خود را در دو مرحله از کفِ مدرسه انتخاب کردند. با

توجه به اینکه منتخبین به مسائل و مشکلات آموزش و پرورش در مدارس واقف بوده و در عین حال مورد تایید و حمایت قاطبه معلمین در سراسر کشور بوده‌اند، حضورشان در جلسات شورای عالی از اثربخشی بالایی برخوردار بوده است.

اجمالا نحوه انتخاب سه نفر نماینده، ابتدا به نسبت تعداد معلمین رسمی هر استان سهمیه‌ای برای هر استان تعیین شد و در هر استان کاندیدها در سامانه‌ای که به این منظور طراحی شده بود ثبت‌نام کرده و از بین کاندیدها به تعداد سهمیه هر استان نفرات برتر مشخص شدند. انتخاب‌شدگان مرحله اول استان‌ها که 163 نفر بودند به اردوگاه شهید باهنر دعوت شده و در نشستی هر کدام از اینها 4 دقیقه به بیان دیدگاه‌های خود پرداختند و با رای‌گیری مجدد 3 نفر انتخاب شدند.

این روش در تعیین سه نماینده معلمین فواید زیر را دارد:

1- مسائل اجرایی مدارس مورد توجه اعضا قرار می‌گیرد و با توجه به پیشنهادهای این سه نفر که از کف مدرسه انتخاب شده‌اند، مقررات و اساسنامه‌ها و... با اتقان بیشتری به تصویب می‌رسد.

2- جامعه فرهنگیان کشور احساس می‌کنند که سازمان تعلیم و تربیت به ایشان اعتماد کرده نمایندگان خود را در جایگاه خط مشی‌گذاری و تصمیم‌گیری دیده و این احساس انگیزه معلمین کشور را مضاعف می‌کند. من در این مدت 4 سال که در شورای عالی شرکت می‌کردم شاهد آرایه پیشنهادهای و تذکرات نمایندگان معلمین بودم که به غنای مصوبات می‌انجامید.

اخیرا مطلع شدم به جای رویه فوق، قرار است 3 نماینده توسط شورای معاونین وزارتخانه تعیین شوند و قهرا اثربخشی مزبور را نخواهد داشت. از دولت مردمی انتظار است که تجربه سال 1398 که نمودی از مردمی بودن حاکمیت است را تکرار کرده و با رفع اشکالات احتمالی، زمینه حضور واقعی معلمین را در عرصه سیاست‌گذاری و تدوین آیین‌نامه‌ها و اساسنامه‌های لازم و مناسب برای ارتقای فرآیند تعلیم و تربیت فراهم نماید.